

Kwartalnik Samorządowy

RADZIEJOWIANIN

Bezpłatny

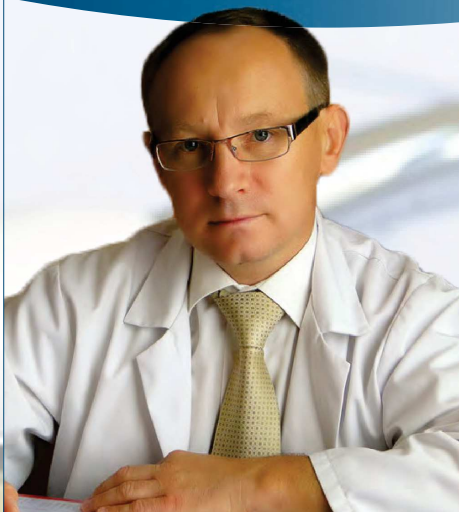
JESIEŃ 2015

ISSN 1732-4440

fot. Paweł Śrubas

specjalista ginekologii i położnictwa,
USG 3D/4D

www.jacekantos.pl

Przyjmuje:

- WŁOCŁAWEK, ul. Wieniecka 34
- RADZIEJÓW, ul. Kościuszki 87

Rejestracja:

- www.znanylekarz.pl
- www.jacekantos.pl
- telefonicznie pod numerem 604 841 314 - od poniedziałku do piątku po godzinie 20.00

specjalista neurologii

www.neurologantos.pl

Przyjmuje:

- WŁOCŁAWEK, ul. Wieniecka 34
- RADZIEJÓW, ul. Kościuszki 87
- OSIĘCINY, Ośrodek Zdrowia ul. Wyszyńskiego 19

Rejestracja:

- www.znanylekarz.pl
- telefonicznie pod numerem 606 852 895 - od poniedziałku do piątku po godzinie 20.00

Podziękowanie

„Nic nie ma stałego na ziemi prócz tego co człowiek posiada we własnej piersi i głowie, prócz wiedzy, która wskazuje drogi i uczy stąpać po nich, prócz pracy, która rozjaśnia samotność i odpędza nędzę, prócz doświadczenia, które naucza i wysoko podniesionych uczuć, które od złego chronią” /E.Orzeszkowa/

Pragniemy z całego serca podziękować Pani **Alinie Krupińskiej** za wspólnie spędzone szkolne lata, wcale niełatwe, za cierpliwość w przekazywaniu wiedzy szczególnie tym, którzy nie bardzo widzieli sens takiego sztyfowego działania, za nauczenie nas mierzenia wysoko, bo nawet jeśli nie trafiliśmy na księżyc, jesteśmy wśród gwiazd, za serce i za uśmiech, bez którego po prostu byłoby zimno. To, kim jesteśmy i czego dokonaliśmy, zawdzięczamy również Pani.

*Absolwenci Szkoły Podstawowej Nr 1
Klasa A (1967-1975)*

KOMUNIKAT

Szanowni Czytelnicy Radziejowianina

W ostatnim drukowanym numerze gazety „zniknęły nie z naszej winy materiały. Skład przekazany firmie poligraficznej nie został wydrukowany w całości- zabrakło czterech stron gazety (strony: 13,14,15,16).

W związku z tym Redakcja przeprosza wszystkich Czytelników a przede wszystkim osoby, których materiały niewydrukowane dotyczyły: Natalie Magdalenę Wielgosz, Lidie Nieznalską, Elżbietę Derucką, Annę Skrzypińską, Piotra Zielińskiego, Marię Eznarską i Barbarę Rolirad, Wersja elektroniczna (pełny skład w formacie PDF) jest zamieszczona na stronie www.umradziejow.pl

„RADZIEJOWIANIN” - Kwartalnik

Redaktor naczelny - PAWEŁ SRUBAS

Redakcja w składzie - T. Gadzinowska, M. Maciejewski, D. Wielgosz, A. Wojciechowska, N. Wielgosz,

Wydawca - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. F. Becińskiego, ul. Objęzдна 33

Adres Redakcji - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. F. Becińskiego, ul. Objęzдна 33,

www.bibliotekaradziejow.cdx.pl, tel. 54 285 32 80

e-mail: radziejowianin@umradziejow.pl

Pismo zrzeszone w Stowarzyszeniu Polskich Mediów oraz w Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO SKRÓTÓW NADEŚLANYCH TEKSTÓW

PRAWA AUTORSKIE ZASTRZEŻONE

„Każdy znajdzie tu coś, co mu się nie spodoba. Każdemu jego małe oburzenie.”

(Józef Hen - pisarz, publicysta)

Zakończono realizację zadania

„Budowa hali sportowej w Radziejowie przy Miejskim Zespole Szkół”

W dniu 18 lutego 2014 roku dokonano otwarcia ofert w przetargu nieograniczonym na „Budowę sali gimnastycznej w Radziejowie”. W jego wyniku została wyłoniona firma GIRDER Sp. z o. o. z Włocławka, która zrealizowała przedmiotowe zadanie. Roboty budowlane prowadzone były od marca 2014 roku do września 2015 roku, kiedy to firma zgłosiła inwestycję do odbioru.

Dzięki zrealizowaniu przedsięwzięcia powstała sala gimnastyczna wraz z zapleczem socjalnym. W obiekcie znajdują się szatnie z prysznicami, toalety ogólnodostępne, magazyn sprzętu sportowego i pokój nauczycielski. Łączna powierzchnia użytkowa pomieszczeń socjalnych wynosi 185,26 m². W części sportowej o powierzchni 880,53 m² wyodrębniono boisko główne do piłki ręcznej i halowej o wymiarach 20,0 m x 38,0 m. W jego obrysie wysowano także linie pełnowymiarowych boisk do koszykówki i siatkówki. Dzięki zastosowaniu kotary grodzącej, główne boisko można podzielić na 2 boczne, niezależne boiska do gry w siatkówkę (pełnowymiarowe) lub koszykówkę. Ponadto część sportowa została wyposażona w drabinki gimnastyczne, składane tablice do koszykówki, bramki do piłki ręcznej i halowej, komplety słupków i siatek do gry w siatkówkę i tenisa ziemnego, nagłośnienie sali oraz rozkładane trybuny na 186 miejsc. Całość dostosowana jest do korzystania przez osoby niepełnosprawne.

Koszt realizacji przedsięwzięcia wyniósł 2,5 mln złotych. Na realizację zadania miasto pozyskało dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 698 000,00 zł.

Dzięki zakupowi 300 rozkładanych krzeseł, obiekt będzie mógł służyć jako miejsce imprez kulturalnych dla szerszej widowni.

Z inicjatywy absolwentów klas sportowych i poparciem Przewodniczącego Rady Miasta oraz Burmistrza Radziejowa, decyzją Rady Pedagogicznej MZS w Radziejowie z dn. 26 sierpnia 2015 r. obiekt będzie nosił imię Franciszka Malinowskiego (1935-2011) - nauczyciela wychowania fizycznego i wychowawcy klas sportowych Szkoły Podstawowej nr 1 w Radziejowie.

Spalanie śmieci w domu szkodzi zdrowiu!

Wielu ludzi postrzega spalanie śmieci w domowych piecach za tanią, łatwą, osiągalną i niekłopotliwą metodę pozbywania się odpadów. Niestety oszczędność jest jedynie pozorna, ponieważ może okazać się, że zaoszczędzone pieniądze przeznaczą wkrótce na kosztowne leczenie. Paląc śmieci w domu trujemy siebie i swoich najbliższych!

Co się dzieje, gdy śmieć się pali?

Narazamy swój dom na niebezpieczeństwo. W trakcie spalania odpadów – butelek PET, plastikowych i foliowych opakowań, zużytej odzieży, fragmentów mebli zawierających trujące lakiery czy elementów gumowych, do atmosfery uwalniane są toksyczne związki. Zwiększa się emisja pyłów i węglowodorów aromatycznych, tlenków azotu i siarki. Toksyny uwalniane z dymem do powietrza dostają się do dróg oddechowych, opadają na glebę zanieczyszczając warzywa w przydomowych ogródkach, dostają się do wód gruntowych. Ich obecność notuje się także w mleku i jajach! Substancje te, nawet w niewielkich ilościach mają negatywne działanie. Przypisuje się im wywoływanie alergii, chorób układu oddechowego, nowotworów i porażeń.

Pamiętaj! Szczególnie wrażliwe na działanie toksyn są dzieci. Pomyśl o nich, zanim znowu wrzucisz śmieci do pieca lub ogniska.

źródło: naszesmieci.mos.gov.pl

Powyższe zdjęcie przedstawia smog w Krakowie

Pamięci Franciszka Becińskiego

15.10.2015 w RDK odbyły się eliminacje do 38. Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy Kujawskiej im. Franciszka Becińskiego. W tym roku wzięło w nich udział 37 uczestników podzielonych na trzy kategorie: szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna. Uczniów oceniła jury w składzie: Alina Krupińska, Danuta Wielgosi i Wanda Wąsłak. Ocenił je dobór repertuaru, interpretację wybranych tekstów, kulturę języka, oddziaływanie na odbiorcę i wyraz artystyczny panie postawiony nagrodzić.

Kategoria I: szkoła podstawowa: I miejsce - *Oliwia Guźlecka* Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzywosządy, II miejsce - *Julia Mordyl* PSP w Krzywosządy, III miejsce - *Wiktoria Centkowska* Publiczna Szkoła Podstawowa w Radziejowie. Wyróżnienie: *Nikola Promis* Szkoła Podstawowa w Byczu

Kategoria II: gimnazjum - I miejsce - *Magdalena Kwiatkowska* Publiczne Gimnazjum Powiatowe w Radziejowie, II miejsce - *Marta Woźniak* Publiczne Gimnazjum w Osiecinach, III miejsce - *Julia Staniszevska* Publiczne Gimnazjum w Osiecinach

Kategoria III: szkoła ponadgimnazjalna - I miejsce - *Natalia Nowak* ZSRCKU w Przemstwie, II miejsce - *Klaudia Rybicka* Zespół Szkół w Łbicy Kujawskiej, III miejsce - *Konrad Spliter* LO w Radziejowie

Wyróżnienia: *Magdalena Trzyn* LO w Radziejowie, *Fryderyk Wypij* Klasztor Ojców Franciszkanów w Radziejowie

Laureaci eliminacji w Radziejowie (powiat radziejowski i włocławski) zmierzą się w finale konkursu dnia 12 listopada 2015 w Radziejowskim Domu Kultury.

uczestnicy I kategorii- szkoła podstawowa

Julia Staniszevska

Kinga Pańska

Natalia Nowak

Marta Woźniak

Magdalena Kwiatkowska

uczestnicy III kategorii- szkoły ponadgimnazjalne z jury

Oliwia Guźlecka

RADZIEJÓW na starej fotografii ...

Uczniowie klasy III a Szkoły Podstawowej. Na zdjęciu m.in. Zenon Srubas, Witold Grosman, Antoni Kowalkowski, Bartłomiej Bykowski, Maciej Świecimski, Zygmunt Polankiewicz, Irena Wasielewska, Karola Bobrzycka, Stanisława Kostecka, Daniela Skrzeczowska, rok 1946. Zdjęcie z rodzinnego archiwum p. Daniela Piel.

Jedna z uroczystości państwowych na radziejowskim rynku - pierzeja wschodnia, rok 1949. Zdjęcie z rodzinnego archiwum p. Krystyny Mróz

Asysta w radziejowskim klasztorze oo. franciszkanów, Na zdjęciu m.in. o. Artur Zapaśnik, o. Białkowski. Zdjęcie z rodzinnego archiwum p. Bożeny Polewskiej.

Wakacje w Radziejowskim Domu Kultury

W wakacje nie ma czasu na nudę! Jak co roku RDK codziennie organizował ciekawe zajęcia dla dzieci i młodzieży. Najmłodszy mogli popuścić wodze fantazji i skorzystać z propozycji cyklu "Zabawy w plastykę". Wspólnie różnymi technikami tworzyliśmy biżuterię, kwiaty, zwierzątka. Fani sportowej rywalizacji brali udział w turniejach m.in. łuczniczym, badminton, bilardowym itp. i zdobywali atrakcyjne nagrody. Nowością, która cieszyła się ogromną popularnością, była Akademia Miecza Sportowego. Uczestnicy zajęć poznali kulturę średniowiecza oraz pobierali nauki fechtunku średniowiecznego. Wszyscy zostali pasowani i zdobyli tytuły "Małych rycerzy". Na zajęciach panowała wesółą atmosferą, a młodzi ludzie chętnie podejmowali różne aktywności.

Historia po sąsiedzku

W ramach spotkań z cyklu "Historia po sąsiedzku" odbyło się kolejne pt. "Mundur sejmikowy Rzeczypospolitej Obojga Narodów dla Województwa Brzesko-Kujawskiego", które poprowadził historyk Leszek Kalicki. Wykład i prezentacja mają przypomnieć o polskiej tradycji potomnym i żyjącym współcześnie o dawnym województwie Brzesko-Kujawskim.

Oferta zajęć i sekcji Radziejowskiego Domu Kultury

Jeśli pasją Twojego dziecka jest malowanie, czy rysunek, lubi poznawać nowe techniki i metody tworzenia, ma bogatą wyobraźnię zajęcia pt. "Zróbmy sobie arcydziełko" są właśnie dla niego! Twoje dziecko zawsze chciało nauczyć się grać na gitarze? Warsztaty wokalne i nauka gry na gitarze rozwinię jego talent. Kurs tańca nowoczesnego dostosowany do potrzeb zarówno najmłodszych uczestników jak i młodzieży sprawi Twojemu dziecku wiele radości i zapewni mu dużo ruchu. Serdecznie zapraszamy do skorzystania z naszej oferty! Więcej informacji można uzyskać w sekretariacie RDK pod nr tel. 54 285 34 39 lub na stronie www.radziejowskidomkultury.pl i na profilu facebook'a RDK.

Radziejowski Dom Kultury serdecznie zaprasza w niedzielę, 8 listopada o godz. 17.00 na Wieczór Pamięci pt. "Zapal świece" Wydarzenia towarzyszyć będzie koncert "Big Banda Chojnice"

Wszystkich, którzy chcą wziąć udział w koncercie zachęcamy do przyniesienia zdjęć bliskich, których chcieliby wspomnieć w czasie trwania koncertu.

POJEDZIEMY NA ŁÓW...

w programie:
- koncert muzyki myśliwskiej
- degustacja pieczonego dzika

Tekst i zdjęcia: zespół RDK
Opracowanie graficzne: Emilia Zuber

JARMARK KRÓLEWSKI

22 sierpnia odbyła się kolejna edycja Jarmarku Królewskiego, poprzedzająca XIV inscenizację bitwy pod Płowcami. Kiermaszowi wyrobów tradycyjnych towarzyszyły warsztaty rzeźbiarskie i wikliniarskie, przeróżne konkurencje, gry i zabawy dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Ponadto imprezie towarzyszył kaskaderski pokaz w wykonaniu Bractwa Rycerskiego Jastrzębiec z Gniezna. Punktem kulminacyjnym był przemarsz uczestników, zaproszonych gości ulicami miasta przy świetle pochodni. Zapraszamy już za rok!

Tekst i zdjęcia: zespół RDK
Opracowanie graficzne: Emilia Zuber

Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki działa

19 września br. w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie po raz pierwszy spotkał się Dyskusyjny Klub Książki (młodzieżowy). Nie mamy jeszcze nazwy. Wszystko w swoim czasie. Spotkały się cztery pasjonatki czytania książek, a dyskusja była gorąca. Wspólnie wybrałyśmy dwie książki: „Bella i Sebastian” Vaniera i „Biblioteka pana Lamoncella” Grabensteina. Bierzemy się do czytania!!!

Projekt e-motywacja

8 października br. w miejskiej księgarni odbyło się pierwsze spotkanie online w ramach projektu „AKCJA: e-motywacja”. Temat spotkania to: „Razem możemy więcej”. Rozmawialiśmy o współpracy i podejmowaniu nowych wyzwań... grupowo - bo tak jest różnie! Gościem specjalnym webinarium była aktorka teatralna i filmowa - Pani Emilia Krakowska.

Narodowe Czytanie Lalki

5 września 2015r. w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie odbyło się Narodowe Czytanie „Lalki” Bolesława Prusa. W czytaniu uczestniczyła młodzież z LO w Radziejowie z Panią Małgorzatą Santysiak i Magdaleną Bugalską. Czytały m.in. Pani Alina Krupińska, Patrycja Ludwiczka, Teresa Gadzinowska, Dorota Świdowska i Danuta Wielgosz.

O budżecie obywatelskim słów kilka ...

2 października 2015r. w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie Pani Lidia Dudek z Regionalnej Izby Obrachunkowej podczas prelekcji i prezentacji przybliżyła zgromadzonym temat budżetu obywatelskiego.

Poezja śpiewana

18 czerwca br. w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie odbył się recital Barbary Kalinowskiej pt. „Melodie ziemi” oparty na poezji Franciszka Becińskiego. Recital upamiętnił 40. rocznicę śmierci „poety spod kujawskiej strzechy”.

Prelekcja

11 czerwca br. w radziejowskiej bibliotece odbyła się prelekcja połączoną z prezentacją multimedialną pt. „Franciszek Beciński - poeta spod kujawskiej strzechy”. Prelekcję dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku oraz osób zainteresowanych tematem wygłosiła Danuta Wielgosz.

Radziejowski studenci rozpoczęli rok szkolny

6 października br. w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie Wykład pt. „Jan Długosz 1415-1480. Rok 2015, rokiem Jana Długosza” inauguruje ROK AKADEMICKI UNIWERSYTETU III WIEKU wygłosił dr Władysław Kubiak, dyrektor Kujawskiej Szkoły Wyższej we Włocławku.

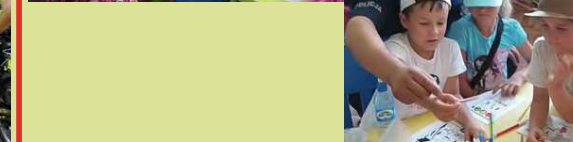
Rajd rowerowy szlakiem ...

02 lipca 2015r. w przeddzień 40 rocznicy śmierci patrona MiPBP w Radziejowie - Franciszka Becińskiego z inicjatywy bibliotekarki zorganizowany został rajd rowerowy śladami poety. Odwiedzając miejsce Jego urodzenia - Pilichowo a także Byczynę, na ementarzu złożono kwiaty i zapalono znicze. Danuta Wielgosz - dyrektor Biblioteki pochyliła się nad miejscem pochówku poety przeczytała ostatnie trzy wiersze z tomu „Melodie ziemi”, w których przebrzmiewa smutek pożegnania ze światem doczesnym. W rajdzie uczestniczyła grupa słuchaczy Uniwersytetu III wieku w Radziejowie, członkowie DKK i bibliotekarze.

Zajęcia Wakacyjne

Sponsorem wakacji w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie był Burmistrz Miasta Radziejów. Wakacje odbyły się pod hasłem „BEZPIECZNE WAKACJE”. Biblioteka przystąpiła do ogólnopolskiej akcji „Bezpieczne wakacje 2015” prowadzonej przez Fundację „Bezpieczne Wakacje” z siedzibą w Szczecinie, która dostarczyła materiały do prowadzenia działań edukacyjnych (scenariusze, banery, plakaty). Wakacyjną prewencję Biblioteka poprowadziła z udziałem przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Radziejowie. Każdego dnia dla uczestników odbywały się ciekawe zajęcia: „ZWIERZĘTA Z WIEJSKIEGO PODWÓRKA”, „W BAJKOWYM ŚWIECIE”, „DOBRE MANIERY CZYLI ZASADY I PORADY DOTYCZĄCE OGLĄDY”, „BEZPIECZNE PODRÓŻE WAKACYJNE”, „SIĘGAMY DO GWIAZD”, „WEHIKUL CZASU - ŚWIAT W PRZYSZŁOŚCI”, „DBAMY O ZDROWIE”, „DZIEŃ KUJAWSKI”, „ŚWIAT ZAWODÓW”, „DZIEŃ Z PRZYRODĄ”, „ZAJĘCIA PLASTYCZNE - KUKIELKI”. Na zakończenie wakacji odbyła się dyskoteka.

Odnalezione dziedzictwo i Niewidzialna woda

W ramach podpisanego porozumienia o współpracy pomiędzy Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie a Fundacją Ari Ari w Bydgoszczy uczniowie klasy 3a gimnazjum w składzie: Paula Szatkowska, Natalia Torzewska, Hanna Patyk, Magdalena Rakowska i Filip Staniszewski wraz z nauczycielem języka niemieckiego p. Renatą Meller brali udział w projektach: „Odnalezione dziedzictwo, odsłona w części mazowieckiej” i „Niewidzialna woda. Aktywizacja kulturowa na Kujawach”.

Celem tych projektów było zapoznanie młodzieży z historią i kulturą społeczności etnicznych, religijnych i kulturowych na Kujawach.

W dniu 16 września 2015 r. uczestniczyliśmy w warsztatach edukacyjnych we Włocławku. Pierwsze odbyły się we włocławskim oddziale Archiwum Państwowego w Toruniu, gdzie młodzież zapoznała się z dokumentacją archiwalną oraz uzyskała informacje na temat prowadzenia badań genealogicznych. Drugie, w formie wykładu, odbyły się w III Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej i dotyczyły historii Wisły, natomiast trzecie warsztaty Kolekcja Miar i Wag w Centrum Kultury „Browar B” przybliżyły nam historię kolekcji miar i wag ze zbiorów Marii i Marka Sandeckich.

W dniu 26 września 2015 zwiedziliśmy cmentarz ewangelicko-augsburski w Mursku, który dzięki działaniom Fundacji Ari Ari został uporządkowany i włączony w Kujawski Szlak Ewangelicki. Prezes tej fundacji, p. Longin Graczyk opowiedział nam historię tego miejsca, zwracając uwagę na bramę cmentarną z odnowionym napisem w języku niemieckim,

kim, fragmentem z ewangelickiej pieśni: „Bedenke, Mensch, das Ende, bedenke deinen Tod!” („Zastanawiaj się, człowieku, nad końcem, zastanawiaj się nad swoją śmiercią!”).

Następnie pojechaliśmy na cmentarz ewangelicki w Karolewie. Tam zajęliśmy się pracami dokumentacyjno-porządkowymi, które polegały na oczyszczeniu nagrobków, wykonaniu pomiarów oraz zapisaniu inskrypcji. Natomiast 3 października 2015 wykonaliśmy takie same prace na protestanckim cmentarzu dawnej ołędzkiej wsi Stary Bógpomóż (gm. Bobrowniki). Oprócz tego prowadziliśmy rozmowy z mieszkańcami wsi, a także zwiedziliśmy ruiny gotyckiego zamku w Bobrownikach.

Kolejne warsztaty odbyły się w dniu 16 października 2015 roku we Włocławku gdzie uczestniczyliśmy: w warsztatach archeologiczno-antropologicznych w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej. Na bulwarach na tle Wisły wysłuchaliśmy krótkiego wykładu o Wiśle, w Delegaturze WIOŚ zwiedziliśmy laboratorium, a na Przystani Wodnej spotkał się z żeglarzem, zwiedziliśmy statek Albatros i obejrzyliśmy maszynownię. Ostatnim punktem był rejs na Smoczej Łodzi po Wiśle.

W listopadzie br. nastąpi zakończenie projektów.

Renata Meller

To było już czwarte Narodowe Czytanie. Po raz pierwszy braliśmy udział w ubiegłorocznym czytaniu „Trylogii” Henryka Sienkiewicza. Tegoroczną Ogólnopolską akcją Narodowe Czytanie „Lalki” Bolesława Prusa zorganizowali członkowie szkolnego koła teatralnego i recytatorskiego wraz z opiekunką p. Grażyną Trzmielewską. W akcji uczestniczyli licznie uczniowie PSP nr 1 i PG nr1 Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie, którym czytali: p. Alina Krupińska – długoletni dyrektor szkoły, p. Remigiusz Koźmiński – dyrektor MZS, nauczycielki języka polskiego – Alina Grzechowiak, Anna Skrzyńska z uczniami (Anną Wędrową i Lukaszem Deruckim) także p. Grażyna Trzmielewska z uczennicami (Adą Muszyńską, Wiktorią Nawrocką, Kasią Milczewską, Oliwią Galczak, Wiktorią Bentkowską i Marceliną Granczewską). Piosenkę „Laleczka z saskiej porcelany” wykonała uczennica kl. IV b Zuzia Pokropiwna, która na tę uroczystość przybyła ze swoimi rodzicami. Zabrzmiły fragmenty dzieła B. Prusa, były wiadomości o wybitnym polskim pisarzu i jego utworze. Wielu uczniów przyniosło ze sobą lalki (małe i duże), pojawiły się też stylowe kapelusze i elementy strojów stylizowanych na epokę. Spotkanie zakończyło się wspólnym pamiątkowym zdjęciem. Podstawowym celem tego przedsięwzięcia było: popularyzacja czytelnictwa, zwrócenie uwagi na bogactwo polskiej literatury, potrzeba dbałości o polszczyznę oraz wzmocnienie poczucia wspólnej tożsamości.

Grażyna Trzmielewska

Czytaliśmy najslawniejsze dzieło Bolesława Prusa

Spotkanie z policjantem

Dnia 28.09.2015 roku grupa „Smerfy” z Przedszkola w Radziejowie przy ulicy Szkolnej gościła w swojej klasie przedstawiciela radziejowskiej Policji, starszego aspiranta Marcina Krasuckiego.

Spotkanie miało na celu utrwalenie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, ze szczególnym uwzględnieniem noszenia elementów odblaskowych. Ponadto przedszkolaki utrwaliły sobie w pamięci numery alarmowe i sytuacje, w jakich można z nich korzystać. W trakcie wizyty dzieci mogły zapoznać się z rolą policjanta i jego umundurowaniem, miały okazję pochwalić się swoją wiedzą i zaśpiewać piosenkę o zasadach przechodzenia przez jezdnię. Wiele frajdy maluchom sprawiło oglądanie wyposażenia radiowozu. Każdy chętny przedszkolak mógł wejść do środka i przez chwilę poczuć się jak prawdziwy policjant.

Elżbieta Klementowicz

Konkurs jesieni

Wraz z rozpoczęciem jesieni, w klasach I-III w MZS w Radziejowie, trwały działania zmierzające do zaaranżowania ciekawego, bogatego w dary jesieni kąjaka przyrody. Zarówno rodzice, dzieci jak i nauczyciele włączyli się w gromadzenie materiału przyrodniczego.

Trzeba przyznać, że wszystkie klasy wykazały się dużą pomysłowością i oryginalnością w tworzeniu kąjków przyrody. Uczniowie z wielkim zaangażowaniem przynosili różne skarby: mech, szyszki, kasztany żołądźcie, zasuszone liście drzew oraz dary pochodzące z sadu: jabłka, gruszki. Nie zabrakło też niezwykłych okazów dymy, kabaczka oraz innych przysmaków. Dzieci wykonały w swoich kąjkach także zapasy na zimową porę w postaci kompotów ze śliwek, truskawek, przetwory z buraczków czerwonych, a także przetwory ogórków.

Nauczyciele klas I-III

„Smerfy” w sadzie

W piękny, słoneczny, październikowy dzień, przedszkolaki z grupy przedszkolnej „Smerfy” wybrały się na wycieczkę do sadu w Morzycach. Dzieci mogły zobaczyć drzewa pełne rumianych jablek. Przedszkolaki były zachwycone wieloma odmianami owoców i podziwiali dorodne jabłka mieniące się w słońcu.

Wszyscy uczestnicy wycieczki zostali obdarowani pachnącymi i soczystymi jablekami. Błyszcząca skórka owoców i niesamowity zapach jabłuszek były najlepszą zachętą do spożywania witamin.

Dziękujemy za poświęcony nam czas i ciekawą lekcję przyrody.

Elżbieta Klementowicz

Z wizytą w Morzycach

Dnia 29 września uczniowie klasy I a i II d wybrały się na wycieczkę tematyczną do sadu w Morzycach. Uczniowie mieli możliwość rozpoznawania w sposób bezpośredni wybranych gatunków drzew i ich owoców. Poznali metodę ich przechowywania oraz utrwaliли wiedzę na temat prac wykonywanych jesienią w sadzie. Podczas wycieczki było także wiele okazji do wspólnych zabaw. Uczniowie byli zachwyteni wieloma odmianami owoców i podziwiali dorodne jabłka mieniące się w blasku słonecznych promieni. Wszyscy uczestnicy wycieczki zostali obdarowani pachnącymi i soczystymi jablekami, które w tym otoczeniu wyjątkowo im smakowały. Dziękujemy pani Teresie Pączkowskiej za poświęcony nam czas i ciekawą lekcję przyrody

Iwona Chojnacka, Milena Michalska

Nauka pierwszej pomocy

21 września uczniowie z klasy I a i II d mogli poczuć się jak mali ratownicy. Podczas spotkania z Panem strażakiem Tomaszem Michalskim, który jest też ratownikiem medycznym, uczniowie poznali procedury zachowania się w sytuacjach zagrożenia życia. Pod czujnym okiem ratownika mogli samodzielnie wykazać się praktyczną umiejętnością udzielania pierwszej pomocy np. wykonywaniem masażu serca na fantomie. Spotkanie to miało na celu kształtowanie pozytywnych i bezpiecznych postaw oraz zapoznanie najmłodszych z podstawowymi czynnościami ratowniczymi w przypadku nieobecności osób dorosłych. Dzięki temu dzieci dowiedziały się, że nie należy bać się udzielać pomocy i poznały prawidłowy sposób jej udzielania. Zaproszony strażak był pod wrażeniem przygotowania i wiedzy, jaką posiadają uczniowie.

Iwona Chojnacka, Milena Michalska

Hala sportowa już otwarta!

9 października o godz. 12.00 w MZS odbyło się uroczyste otwarcie hali sportowej. Przybyło wielu zaproszonych gości. Patronem Sali został były pedagog szkoły – Franciszek Malinowski. Podczas uroczystości wręczono dyrektorowi Remigiuszowi Koźmińskiemu symboliczny klucz do hali. Zachwyceni obiektem zaproszeni goście wręczyli szkole symboliczne pilki. Całość uświetniła gra orkiestry dętej ze Szkoły Muzycznej w Radziejowie. Podczas części artystycznej mieliśmy możliwość obejrzeć uczniów naszej szkoły i ich rówieśników ze szkoły tańca w Inowrocławiu. Zaprezentowali nam różne choreografie. Obejrzelśmy również otwartą lekcję sztuki walki karate. Wysłuchaliśmy pięknych wierszy i gry szkolnego zespołu – CentBand. Cała uroczystość miała bardzo podniosły charakter.

Kolo Dziennikarskie

Echo wydarzeń w oddziałach przedszkolnych

Po wakacjach radziejowskie placówki przedszkolne ruszyły do pracy. W pierwszych tygodniach września maluchy integrowały się z rówieśnikami, poznawały nowe miejsca, nowe zabawy z także zasady, które obowiązują w przedszkolu. Wszystkie grupy opracowały i podpisały Kontrakty obowiązujące przedszkolaków. Po okresie adaptacyjnym rozpoczął się czas integracyjnej pracy. Dzieci z przedszkola i oddziałów przedszkolnych odwiedziły sad w Morzycach, gdzie poznały cały proces powstawania owoców. Ponadto wszystkie przedszkolaki uczestniczyły w spotkaniach prewencyjnych z policjantami, którzy przypominali jak należy zachowywać się na drodze oraz co robić aby być bezpiecznym.

Wrzesień upłynął naszym dzieciom bardzo pracowicie, pod znakiem jesieni. W przedszkolach ogłoszono konkurs na Najpiękniejszy kącik przyrody. W organizowaniu wystaw włączyli się wszyscy: dzieci, rodzice, rodzeństwo i pracownicy. Z dnia na dzień przybywało coraz to więcej okazów przyrody i coraz to ciekawszych

tworów. W kącikach mogliśmy podziwiać: lesne ludziki, skrzaty, dyniowe potwory, zapasy na zimę i różne okazy przyrodnicze.

Jury w składzie: pedagog Elżbieta Michalak, dyrektor Remigiusz Koźmiński i wicedyrektor Elżbieta Smetek po obejrzeniu kącików i po bardzo burzliwej dyskusji ogłosiło werdykt. Przynano dwa pierwsze miejsca dla grupy Żabki (z ul. Polnej 1) i dla grupy Skrzaty (z ul. Szkolnej 28), drugie miejsce zajęła grupa Pszczółki, a pozostałe grupy otrzymały wyróżnienia. Nagrodą dla dzieci były kolorowanki, a także zabawki wzbogacające klasy.

Miesiąc zakończył się uroczystościami z okazji Dnia Chłopca. Tu w pomysłach na zyczenia prześcigały się dziewczynki.

Teraz czekamy na kolejne imprezy takie jak: warsztaty mydlarskie, wycieczka do kina, wizyta do Centrum Wiedzy w Toruniu.

„List do Boga”
- Dawid Jankowski

Chciałbym chociaż raz... uciec od rzeczywistości,
Nie będąc cząstką codziennej szarości,
Patrząc przed siebie, ciągle brnąc do przodu,
Nie czuć w sereu męczącego głodu,
Nie poddając się dotrzeć tam,
Gdzie nikt nie jest sam.

Szkolni Poeci

Każdy tam jest cząstką całości,
Nieukrywającą się w ciemności,
Nie - idącą samemu,
Dającą szansę bliźniemu.
Nie - mającą nic do ukrycia,
Kochającą swoją drogę życia...

Chciałbym chociaż raz...
Jeden, jedyny raz...
Proszę Cię o to Boże...
Wiem, że to pomoże...

Projekt Comenius w Zespole Szkół w Przemysławce

spotkanie organizacyjne uczestników projektu

Wymiany międzynarodowe młodzieży szkolnej w ramach różnorodnych projektów unijnych w ostatnich latach, to popularna forma pracy w szkołach. Wymaga ona jednak zaangażowania nauczycieli i poświęcenia bardzo dużej ilości czasu, zwykle prywatnego.

Przykładem takiego projektu jest ten, który przez 2 lata prowadzony był w ZSRCKU w Przemysławce. Projekt nosił tytuł: European Culture Heritage from a Pin-hole. Brały w nim udział cztery kraje: Włochy, Węgry, Turcja, która jest głównym koordynatorem projektu, i Polska. Podczas wizyt w poszczególnych krajach uczestnicy zapoznali się z ich dorobkiem kulturowym, utrwalając go równocześnie na zdjęciach robionych starą metodą nazywaną „camera obscura”.

Nasze spotkania rozpoczęły się wizytą we Włoszech, a konkretnie w Perugii, w październiku 2013 r. Było to pierwsze spotkanie, w którym wzięli udział organizatorzy z poszczególnych krajów. Poznaliśmy się wzajemnie, omówiliśmy sprawy związane z organizacją całego projektu. Ustaliliśmy również program wspólnych wizyt.

Najtrudniejszą dla nas sprawą było zorganizowanie materiałów potrzebnych do dokumentowania dorobku kulturowego metodą „camera obscura”. Dzięki życzliwości nauczycieli z Turcji udało nam się przygotować wszystko na pierwszy wyjazd z młodzieżą do Perugii.

Z naszej szkoły pojechało tam trzech uczniów i dwóch nauczycieli. Przyjęto nas bardzo gościnnie. Zwiedziliśmy m.in. Rzym, Asz i wiele innych pięknych miejsc we Włoszech. Wiedzy też wykonałaliśmy pierwsze zdjęcia metodą otworkową. Nasza młodzież miała również okazję do popisania się swoją znajomością języka angielskiego, gdyż prezentacje, jakie przygotowaliśmy na ten wyjazd, były właśnie w tym języku.

Na dziedzińcu szkoły w Stambule

spędziliśmy w Istambule, zwiedzając zabytki tego wielkiego miasta i utrwalając niektóre z nich zdjęciami metodą „camera obscura”. Tak samo, jak na poprzednich spotkaniach, młodzież prezentowała swoje kraje w języku angielskim.

Zakończyły się już wyjazdy i zostało podsumowanie całego projektu. Dokonałmy tego we własnym gronie na spotkaniu w bibliotece naszej szkoły.

Młodzież i nauczyciele biorący udział w wymianie odnieśli wyłącznie pozytywne wrażenia. Wszyscy mieli okazję zwiedzić kilka krajów Europy, poznać zabytki i współczesne życie ich mieszkańców. Ponadto młodzież podkreślała, że konieczność operowania językiem angielskim była dla nich bardzo dużym wyzwaniem i uświadomiła im, jak ważna i potrzebna jest ta umiejętność.

Projekt był także dobrym doświadczeniem dla nauczycieli, które na pewno zaowocują dalszymi takimi działaniami w przyszłości.

Więcej informacji i zdjęć o projekcie można znaleźć na stronie ZSRCKU w Przemysławce w zakładce: projekt Comenius.

pierwsze spotkanie młodzieży we Włoszech

Literacki Nobel dla ...

Literacka nagroda Nobla w 2015 r. została przyznana przez Akademię Szwedzką białoruskiej pisarce i dziennikarce - Swietłanie Aleksijewicz. Po raz pierwszy nagroda trafiła do rąk reportera - Aleksijewicz otrzymała ją za „polifoniczne pisarstwo, pomnik cierpienia i odwagi w naszych czasach”.

Swietłana Aleksijewicz urodziła się 31 maja w 1948 r. w ukraińskim mieście Iwano-Frankowsku (dawniej Stanisławów). Jej ojciec był Białorusinem, matka - Ukrainką, oboje pracowali jako nauczyciele. Po kilku latach rodzina przeniosła się na Białoruś. Swietłana Aleksijewicz studiowała dziennikarstwo na uniwersytecie w Mińsku. Po studiach pracowała jako wychowawczyni w internacie, nauczycielka, dziennikarka. Pod koniec lat 70. wzięła kilkuletni urlop w redakcji, kupiła ciężki magnetofon szpulowy i za pożyczone pieniądze jeździła po całym Związku Radzieckim, nagrywając wspomnienia kobiet, które walczyły na froncie II wojny światowej.

Tak powstała jej pierwsza napisana w 1983 r. książka - *Wojna nie ma w sobie nic z kobiety*, w której „opisała wojnę widzianą oczyma kobiet - rosyjskich, białoruskich, ukraińskich, które podczas Wielkiej Wojny Ojczyźnianej pełniły rolę sanitariuszek, lotniczek, zwiadowczyń, czołgistek, snajperów, żołnierzy walczących na pierwszej linii frontu i pracujących na tyłach, w zaopatrzeniu”.

Aleksijewicz pisze „o bolesnym zderzeniu idealistycznych wyobrażeń z rzeczywistością frontu, o barbarzyńskich warunkach polowych, braku higieny, brudnej bielizny i wszach, wojennych miłościach i śmierci. Przed wydaniem książki w Rosji autorka walczyła z cenzurą, oskarżana o prymitywizm naturalizm, a przede wszystkim podważanie heroicznego obrazu kobiety radzieckiej”.

Twórczość Aleksijewicz koncentruje się wokół pomijanej i wypieranej historii ZSRR i Rosji: pisała o katastrofie w Czarnobylu (*Czarnobylska modlitwa*, 1997), radzieckiej interwencji w Afganistanie (*Ołowiane żołnierzyki*, 1985), wojennych losach dzieci (*Ostatni świadkowie*, 1985). Pisarka znana jest z niepowtarzalnego stylu, wypracowanego na podstawie setek wywiadów i określonego mianem „opowieści głosów”. Jej książki zostały przetłumaczone na 22 języki i stały się kanwą licznych spektakli teatralnych oraz scenariuszy filmowych.

Najnowsza książka, która ukazała się w Polsce nosi tytuł *Czasy secondhand*, w której Aleksijewicz próbuje opisać zjawisko „człowieka sowieckiego” i to, jak znalazł się on w czasach po upadku ZSRR. „Komunizm miał szalony plan - zmienić starego człowieka, starotestamentowego Adama. I to się udało. Może ta jedna jedyna rzecz mu się udało. Przez 70 z górą lat w laboratorium marksizmu-leninizmu wyhodowano odrębną gatunek - homo soveticus. Jedni uważają go za postać tragiczną, inni u nas mówią o nim pogardliwie sowek. Wydaje mi się, że znam tego człowieka, że jest mi bliski, że jestem jego sąsiadką, przeżyłam wiele lat tuż koło niego. Ten człowiek to ja” - pisze Aleksijewicz.

„Wszystkie opowieści łączy jeden motyw - rozmowy Aleksijewicz, choć oni sami i ich rodziny doświadczyły tak wiele zła i cierpienia, nadal wierzą w komunizm, uważają go za urząd sprawiedliwy i piękną ideę. Tak ich wychowywano od dzieciństwa, a kiedy komunizm zabrakło, znaleźli się w ideowej próżni, którą odbierają bardzo boleśnie. Kapitalizm jest zaprzeczeniem wartości, w które wierzyli przez całe życie. Rozmówców Aleksijewicz brzydzi pogoń za pieniądzem, rozbuchana konsump-

cja, gloryfikacja mieszczańskich wartości. Nie dane im było zresztą zająć poprawy warunków materialnych po upadku imperium. Przeciwnie, najczęściej żyją jeszcze biedniej niż kiedyś, ale swoją biedę odbierają boleśniej przez porównanie z tymi, którym w nowym systemie się udało. W rozmowach powtarza się opinia, że dawny system, w którym wszyscy mieli bardzo niewiele, był sprawiedliwszy...”

„Rosyjski naród nie zaakceptował pieriestrojki, każdy Rosjanin jest po trosze Putinem” - mówiła Aleksijewicz w maju w Warszawie nawiązując do Czasów secondhand. „Okazuje się, że dwie dekady temu to elity chciały pieriestrojki, popierały Gorbaczowa. Naród wtedy milczał. A teraz, kiedy Putin rządzi, okazało się, że naród wcale nie wybiera demokratycznej przyszłości, tylko tęskni za sowiecką przeszłością. Naród rosyjski nie zaakceptował pieriestrojki - to dla mnie najbardziej wstrząsające odkrycie ostatnich lat” - mówiła Aleksijewicz.

„Problemem jest nie tyle Putin sam w sobie, tylko fakt, że każdy Rosjanin jest po trosze Putinem. Czerwone imperium odeszło, ale sowiecki człowiek pozostał. W rosyjskim społeczeństwie mamy do czynienia z ruskim człowiekiem, który od ponad stu lat chowany jest w kulcie wojny. Tu nigdy nie było dostatku, nigdy nie było ważne, aby zwykły człowiek mógł dobrze żyć. O wiele ważniejsze było, żeby kraj był wielki i naszpikowany rakietami. Człowiek sowiecki był przez kilkadziesiąt dekad oklamywany, a potem, po pieriestrojce, systematycznie okradany. Dlatego to bardzo

bezwzględny i agresywny typ człowieka” - uważa Aleksijewicz.

Książki Aleksijewicz są także krytycznie nastawione wobec reżimu Łukaszenki. Dlatego nie ukazują się na Białorusi. Pisarka sceptycznie ocenia szanse na rychły upadek dyktatury. (Ostatnie wybory na Białorusi to potwierdzają).

„Niezależna kultura białoruska ukryła się w kajakambach, żyje tylko w krajach ościennych. Mamy dwa związki pisarzy - jeden posłuszny Łukaszence, a drugi demokratyczny. I tak samo jest z innymi środowiskami twórczymi. U nas kultura zawsze rozwijała się w opozycji do władzy, teraz jest też odezwana od społeczeństwa. Łukaszenka cieszy się realnym poparciem - nie w wyniku zastraszenia, ale dlatego, że zapewnia ludziom to, czego chcą: pracę, jedzenie, w miarę dobre życie. Reżim jest problemem tylko dla inteligencji” - mówiła Aleksijewicz w 2011 roku, po otrzymaniu Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego za reportaż literacki.

„Decyzja została podjęta z wielką jasnością i entuzjazmem” - powiedziała o przyznaniu literackiego Nobla białoruskiej pisarce sekretarz Akademii Szwedzkiej Sara Danius. „Swietłana Aleksijewicz wprowadziła nowy gatunek literacki, wykraczający poza dziennikarskie formaty” - uzasadniła Danius.

Tłumaczka Kajsa Oeberg Lindsten, która przełożyła na szwedzki dzieła Aleksijewicz powiedziała, że Szwedom trudno jest zrozumieć książki białoruskiej pisarki, gdy żyją oni w ciszy i spokoju. „To jest literatura żyjących głosów. Ona rozmawia z ludźmi, ale nie pisze zwykłych reportaży. Jej dzieła są ważne dla tych, którzy odnajdują siebie w opisywanych historiach. Aleksijewicz daje tym opowieściom formę wielkiej literatury” - powiedziała tłumaczka.

Pisarka otrzymała wiele międzynarodowych nagród, wśród nich National Book Critics Circle, nagrodę szwedzkiego Pen Clubu, Lipską Nagrodę Książkową na rzecz Porozumienia Europejskiego i Pokojową Nagrodę im. Ericha Marii Remarque'a. Została również odznaczona francuskim Orderem Sztuki i Literatury stopnia oficerskiego.

Nobliska będzie gościem najbliższego Festiwalu Conrada. Spotkanie z nią odbędzie się 19 października w Krakowie.

Na podstawie artykułu PAP opracowała Danuta Wielgosz

Koronacja Wizerunku Matki Bożej Nieustającej Pomocy

16 sierpnia 2015 roku przeżywaliśmy w Radziejowie uroczystość koronacji wizerunku Matki Bożej Nieustającej Pomocy - duchowa uczta dla czcicieli Maryi i historyczne wydarzenie w dziejach naszego miasteczka. Pierwszy raz obraz Maryi - Matki Nieustającej Pomocy opuścił ołtarz franciszkańskiego kościoła, by przejść ulicami miasta. Można powiedzieć, że to Maryja wyszła nam naprzeciw, by z radziejowskiego rynku jako Królowa - błogostawić i uzdrowić. Uroczystości koronacyjne odbyły się na rynku, przy Ratuszu wybudowany został polowy ołtarz. Centralną jego część stanowił franciszkański krzyż, a po jego lewej stronie miejsce zajęła przyniesiona przez OO. Franciszkanów Maryja w znaku cudownego obrazu. Msza Święta celebrowana była przez ordynariusza diecezji - księdza biskupa Alojzego Meringa, uczestniczyli w niej biskupi - Andrzej Dziuba (biskup łowicki), Stanisław Gębicki (pomoc. biskup włocławski), Błażej Kruszyłowicz (biskup szczecińsko-kamieński), prowincał o. Wiesław Pyzio. We Mszy Św. licznie uczestniczyło zgromadzone duchowieństwo, siostry zakonne, przedstawiciele władz samorządowych. Matce Nieustającej Pomocy hold i cześć oddali Jej wierni czciciele - mieszkańcy Radziejowa oraz bliższych i dalszych okolic. Ich miłość i wdzięczność dla Maryi - Matki wyrażona w ofiarach złota na korony dla radziejowskiej Królowej i jej Syna przywiodła przyjaciel Maryi na uroczystą Mszę Świętą.

Pelen tekst podziękowania w imieniu parafian złożonego przez Ewę Klimaszewską-Antos: *Ekselencjo, Czcigodne Duchowieństwo, w imieniu wszystkich czcicieli MBNP pragniemy podziękować Księdzu Biskupowi za dar koronacji Maryi - naszej wspólnej Matki. Dla nas - mieszkańców Radziejowa i okolic - Maryja zawsze była i jest Królową, Królową naszych serc i naszych rodzin. Dlatego dzisiejszy akt koronacji jest dla nas największym szczęściem, największą dumą,*

największym wyróżnieniem ale też wielkim zobowiązaniem. Jesteśmy wdzięczni dobremu Bogu, że udzielił naszym kapłanom Światła, które pozwoliło dostrzec i zrozumieć naszą miłość do Maryi, że nasze marzenia o wywyższeniu Jej w Radziejowie zostały przez proboszcza Ojca Mariusza Kapczyńskiego, kustosa sanktuarium, przedstawione Księdzu Biskupowi. Dziękujemy Ojcu Prowincałowi, Wiesławowi Pyzio za wsparcie w tych dążeniach. W sposób szczególny dziękujemy Księdzu Biskupowi, że zaufał Ksiądz Biskup, iż nasze serca są gotowe przemienić się w Sanktuarium Królowej Nieustannie Pomagającej, że uwierzył Ksiądz Biskup naszej miłości do Maryi, że prawdziwie powierzamy Jej swoje życie i życie Kościoła całego świata. Dziękujemy za ukoronowanie MBNP. Dzisiaj cała wspólnota lokalnego kościoła i wszyscy czciciele naszej ukochanej Matki Łagodnego Oblicza, my wszyscy tu zgromadzeni, cieszymy się z uwielbienia jakiej tu, na radziejowskim Rynku, Maryja publicznie otrzymała. Stojąc u stóp Królowej MBNP, zgromadzeni wszyscy w jednej wspólnocie staliśmy się znakiem tajemnicy jedności w Jezusie Chrystusie. Ta jedność w miłości do Maryi i Jezusa niech będzie dla nas umocnieniem w wierze. Niech otwiera nasze serca i umysły na działanie łaski wypraszane za wstawiennictwem Maryi - Królowej. Niech się stanie wszelkie dobro i każdy cud jakiej Maryja - Królowa zaplanowała na dziś i na kolejne dni naszego życia.

Ewa Klimaszewska - Antos

Trzecie Marzenia Pajacyka

fol. Tomasz Dominiak

**„A NIECHAJ MIASTECZKOWIE WŹDY POSTRONNI ZNAJĄ
- W RADZIEJOWIE NIE GORSI – I TEZ PODJAZD MAJĄ !”**

Tą parafrazą fraszki Mikołaja Reja, w imieniu niepełnosprawnych mieszkańców, pragniemy wyrazić swą wdzięczność i złożyć gorące podziękowania Urzędowi Miasta oraz wszystkim zaangażowanym w projekt i wykonanie, podjazdu do budynku „B” Miejskiego Zespołu Szkół.

Alina Wojciechowska

Teatrzyk „Pierrot, Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych SUBICERE, 6 i 11 października, na scenie RDK, przedstawił „Trzecie marzenie Pajacyka”. Jest to poszerzona wersja -granego od trzech lat- spektaklu. Akcja rozgrywa się w baśniowej aurze sklepu z zabawkami lecz przedstawione problemy bohaterów z różnego rodzaju niepełnosprawnością, są jak najbardziej realne, bo odnoszą się do ludzi. Z punktu widzenia autora i reżysera, najtrudniej było wymyślić sceniczny sposób przedstawienia wątku o kłopotach osób niesłyszących. Pomógł tu język mówiony, jednak przygotowanie tej scenki wymagało znużonej pracy. Efekt spektaklu udało się podkreślić dzięki tłu muzycznemu, złożonemu z szesnastu utworów autorstwa m.in. Mocarta, Mendelssoha, Czajkowskiego i Chopina. Występowało osiemu artystów niepełnosprawnych i tyleż samo wolontariuszy ze szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum. Stroje i dekoracje przygotowali członkowie Stowarzyszenia.

6 października widownię wypełniła młodzież gimnazjalna i licealna, a 11-tego mieszkańcy miasta, którzy mieli jednocześnie okazję zakupić na kiermaszu Stowarzyszenia przedmioty i ozdoby wykonanych przez członków Stowarzyszenia i podopiecznych. Dziękujemy za serdeczne przyjęcie naszych spektakli i docenienie wyrobów plastycznych.

CZARA WŁOCLAWSKA-UNIKALNE DZIEŁO SZTUKI

Czara wrocławska jest unikalnym dziełem sztuki, do którego nie można znaleźć bliższych analogii w sztuce europejskiej. Naczynie nazywane tak od miejsca znalezienia, jest jednym z najstarszych i najcenniejszych wyrobów rzemiosła artystycznego w Polsce. Czara została wyrana w polu w 1909 roku pod Wrocławiem, w pobliżu drogi do Brześcia Kujawskiego. Darowana przez znalazców księżom reformatom z Wrocławka, została poddana konserwacji w pracowni Braci Łopieńskich w Warszawie. Z inicjatywy księdza Władysława Górzyńskiego, kanonika kapituły wrocławskiej, czarę zdeponowano w 1910 roku w Muzeum Narodowym w Krakowie. Zabytek zakupiono do zbiorów w tym samym roku, płacąc w dwóch ratach 1000 koron.

Do dziś w zbiorach Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej przechowywana jest kopia z 1910 r. Jej siostrzana replika z Muzeum Diecezjalnego zaginęła. Już w latach dwudziestych XX wieku we Wrocławku w pracowni

obiektem przede wszystkim ze względu na swą formę, ikonografię i pochodzenie. Te wszystkie kwestie poruszył już prof. Piotr Skubiszewski w monografii *Czara wrocławska. Studia nad spuścizną Wschodu w sztuce wczesnego średniowiecza*. Kształt tajemniczego naczynia wywodzi się ze sztuki sasanidzkiej. Wskazuje na to zarówno uformowanie brzośca, jak też zastosowanie puklowanych medalionów. Nie jest to jednak model przejęty w linii prostej, gdyż mnogość innych wpływów skłania do ogólnego zarysowania proveniencji wschodniej. Zupełnie wyjątkowy, niedający się wywieść z konkretnego źródła motyw ciągu narracyjnego wskazuje na związki przedstawień iluminacji rękopiśmiennych kodeksów. Sam cykl wykorzystuje motywy o korzeniach późnoantycznych, które w tej redakcji w Europie Zachodniej nie miały szerokiego zasięgu oddziaływania. To podkreśla unikatowość formy dekoracji czary.

W. Poradowskiego wykonano kopie czary. Od lat sześćdziesiątych XX wieku na szeroką skalę wytwarzane były ceramiczne repliki naczynia we wrocławskiej spółdzielni „Sztuka Kujawska”. Takie upowszechnienie wizerunku naczynia przyczyniło się do zaszczepienia w zbiorowej świadomości średniowiecznego dzieła sztuki, a dokładniej jego repliki, jako symbolu Wrocławka. Paradoksalnie nie sam oryginał, ale jego ceramiczny odpowiednik był utożsamiany przez pewien czas ze stolicą Kujaw.

Czara została wykuta w srebrze, ze śladami złocenia, z dekoracją rytowaną, puncowaną i niellowaną.

Napowierzchnianaczyniazczteremawypukłymi medalionami umieszczono 8 scen opowiadających historię wyzwolenia Izraela z niewoli Madianitów przez Gedeona (Stary Testament, Ks. Sędziów, rozdz. VI—VII), uzupełnionych ornamentem roślinnym i geometrycznym. Czara przypuszczalnie była naczyniem liturgicznym, zapewne kielichem mszalnym.

Czara wrocławska poza swą dwudziestowieczną historią jest ciekawym

Wizerunki Gedeona są niezwykle rzadkie w zachowanych przykładach sztuki okresu początków państwa polskiego.

Analiza przeprowadzona przez prof. Piotra Skubiszewskiego oraz wnioski wyciągane przez kolejnych badaczy pozwoliły na określenie prawdopodobnego czasu powstania tego tajemniczego naczynia na X wiek.

W 100-lecie wrocławskiego Muzeum w maju 2009 roku, czara

powróciła do Wrocławka i była pokazywana w gmachu Zbiorów Sztuki.

Na jubileuszowej wystawie można było ją zobaczyć – i porównać z kilkoma kopiami, m. in. ceramiczną wykonaną we Wrocławku (zachowało się niewiele egzemplarzy). Można było również obejrzeć kopię pateny z Trzemeszna z wizerunkiem Gedeona, stare wydania Pisma Świętego, publikacje na temat zabytku, m. in. książkę prof. Piotra Skubiszewskiego.

Marcin Marciniak i Jan Sapiński nie przypuszczali, że poranek 3 maja 1909 roku przyniesie coś szczególnego i w jakikolwiek sposób zmieni ich życie. Podczas pracy w polu, po uderzeniu lemiusza jeden z nich natrafił na twarde przedmiot. Obrośnięte gliną naczynie okazało się jednym z najcenniejszych zachowanych zabytków rzemiosła artystycznego sztuki przedromańskiej związanej z początkiem chrześcijaństwa na ziemiach polskich.

Natalia Magdalena Wielgosz

Pamięci bohaterów Insurekcji Kościuszkowskiej na Kujawach i w Wielkopolsce 1794-2015.

Na przełomie sierpnia i września 2015 roku, minęła 221 rocznica wybuchu Insurekcji kościuszkowskiej na Kujawach i w Wielkopolsce. Na ziemi kujawskiej objętej wówczas zaborem pruskim, przygotowanie, wybuch i działania insurekcji przebiegały ze stosunkowo pomyślnym skutkiem. Powstanie wybuchło przeciwko rządowi i armii pruskiej rozlokowanej na tych terenach. 20 sierpnia 1794 roku powiódł się atak na garnizon pruski w Brześciu Kujawskim pod dowództwem kasztelana brzeskiego Dionizego Mniewskiego, a dzień później we Włocławku zdobyto na Wiśle transport 11 barek obciążonych pociskami artyleryjskimi i prochem, które spławiano z Grudziądza przez Włocławek dla wojsk pruskich króla Fryderyka Wilhelma II oblegających pospół z armią carycy Katarzyny II stolicę Warszawę. W tym czasie Radziejów wyzwolony od Prusaków stał się bazą i obozowiskiem dla powstańców kujawskich. W naszym mieście powołane zostało biuro werbunkowe gdzie wstępowały wg regulaminów, do armii powstańczej pod broń chłopcy (jako koszyrnicy, pikinierzy), mieszczanie i szlachta nastawiona patriotycznie. Na terenie Radziejowa znajdował się szaniec obrony dla armii powstańczej. Okólniki, uniwersały i pisma powstańcze z Radziejowa docierały do samego Torunia. Insurekcja kościuszkowska na Kujawach i w Wielkopolsce trwała od sierpnia do grudnia a więc jeszcze po klęskę maciejowicką i wzięciu Naczelnika Kościuszki do niewoli carskiej. Na przełomie września i października wkroczył na teren Kujaw i Wielkopolski ok. 4-tysięczny korpus J. H. Dąbrowskiego, który posilkował działania powstańców kujawskich i wielkopolskich, a wysłany został na polecenie samego Naczelnika Kościuszki.

Przez lata dzieje Insurekcji kościuszkowskiej na Kujawach i w Wielkopolsce obkładały zapomnienie. Zaczęły się także zacierać miejsca związane z tamtymi wydarzeniami i pozostałe pamiątki. Dopiero 220 rocznicę Insurekcji obchodzono w 2014 roku, grupa zapaleńców i miłośników historii odsłoniła a jednocześnie ocaliła od zupełnego zapomnienia dzieje pełne chwały, bohaterstwa i miłości do ojczyzny z pamiętnego 1794 roku. W bieżącym 2015 roku przypada 221 rocznica Insurekcji Kościuszkowskiej. W dniu 26 września w Labiszynie i Zielonce opodal Bydgoszczy, odbyły się uroczystości upamiętniające Insurekcję 1794 roku na naszym terenie. Labiszyn i znajdujący się tam klasztor pw. Św. Mikołaja, to niemi świadkowie wydarzeń jakie rozegrały się 30 września 1794 roku. Stoczona tu została bitwa pomiędzy armią powstańczą generała J. H. Dąbrowskiego, a zgrupowaniem wojsk pruskich pod dowództwem Johanna von Szellego. Teren zwycięskiej bitwy polskich powstańców do dziś kryje namacalne dowody tocznej bitwy, chociażby w postaci odnajdywanych kul broni palnej z XVIII wieku i ozdób wojskowych. Ciekawych informacji o uczestnikach poległych powstańcach i żołnierzach polskich dostarczyły kroniki klasztorne. Tegoroczne uroczystości zainaugurowane zostały mszą świętą za ojczyznę i w intencji poległych obrońców ojczyzny z 1794 roku, poległych pod Labiszynem. Następnie władze Labiszyna i okolicznych gmin i powiatów złożyły wieńce pod obeliskiem generała J. H. Dąbrowskiego. Kolejnym punktem uroczystości był 10 kilometrowy marsz grup rekonstrukcji historycznych szlakiem przemarszu wojsk kościuszkowskich. Po dotarciu do Zielonki odbył się piknik militarny oraz małe obozowisko powstańcze. Pokazywano obsługę dział, obsługę broni palnej-muszkietów wojskowych z końca XVIII wieku, szermierkę oraz musztrę koszyrną. Wzięły w niej udział grupy rekonstrukcji historycznych, które odtwarzają wojsko koronne i powstańcze z czasów Insurekcji Kościuszkowskiej m.in. „Wielkopolski Regiment Odprzodowy” z Poznania, „GRH Biały Orzeł” z Gdańska, „GRH Chorągiew Zaciężna Ziemi Radziejowskiej” jako „Insurekcja Kujawska A. D. 1794” z Radziejowa, „GRH 4 Regiment Buławy Wielkiej Koronnej” z Zielonki. Wszyscy rekonstruktorzy w mundurach i strojach z epoki przypominają o bohaterach zrywu sprzed 221 lat pod wodzą Naczelnika Najwyższych Sił Zbrojnych Narodowych Tadeusza Kościuszki-wydarzenia które miało w przeszłości wielki wpływ na kształtowanie świadomości narodowej następnych pokoleń żyjących pod zaborem. Dziś chwala inicjatorom Markowi i Maciejowi Światałom, pasjonatom historii, rekonstruktorom hołdującym szlachetnym tradycjom oraz polskiego i pamięć o bohaterach-obrońcach ojczyzny. To piękny kawałek zapomnianej historii wartę odsłonięcia i przekazywania jej potomnym.

Leszek Kalicki

„GRH Chorągiew Zaciężna Ziemi Radziejowskiej- Insurekcja Kujawska A. D. 1794”

Uczniowie z Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie szlakiem Insurekcji Kościuszkowskiej – XXXI Rajd Kościuszkowski w Maciejowicach- 8/9 października 2015.

Maciejowice to uroczą miejscowość na Mazowszu położoną 75 km na południe od Warszawy, nad rzeką Okrzeją a obecnie znajdująca się w powiecie garwolińskim. W historii Polski przedrozbiorowej Maciejowice zajmują miejsce szczególne. W dramatycznych okolicznościach korpus Generała Tadeusza Kościuszki stoczył pod Maciejowicami heroiczną bitwę z przewyższającą liczebnie i technicznie armią carską carycy Katarzyny II, dowodzoną przez generała Iwana Fersena. Kilku godzinna krwawa batalia trwała na polach w pobliżu Maciejowic i wioski Oronne a także w na Podzamczu niestniejącego dziś zamku maciejowickiego. Przegrana bitwa, okropna brutalnością armii zabarżonej, ofiarami obrońców ojczyzny, zakończyła sukcesy bojowy Naczelnika Kościuszki, bo on sam ciężko ranny, trafił jako jeńcy wojenny do Petersburga. Bitwa pod Maciejowicami stoczona 10 października 1794 roku była ostatnią dużą bitwą przedrozbiorowej Rzeczypospolitej, niemniej powstanie trwało jeszcze nadal do grudnia 1794 roku.

Wkrótce Rzeczpospolita zniknęła z map na 123 lata. Od tamtych wydarzeń Maciejowice stały się miejscem symbolu i pamięci narodowej Polaków. Od XXXI lat Gmina Maciejowice i okoliczne instytucje, by upamiętnić heroiczną batalię Insurekcji kościuszkowskiej, organizuje corocznie dla dzieci i młodzieży szkolnej pieszy „Rajd Kościuszkowski”, który przebiega w malowniczych krajobrazach pól i lasów, a także potoków. Trasa przemarszu liczy 20 kilometrów i przebiega szlakiem marszu wojsk kościuszkowskich sprzed 221 lat. Każde z miejsc przystankowych to historia, miejsce pamięci: Drzewo Kościuszki, miejsce baterii artyleryjskiej gen. Kniaziewicza, pole bitwy w Oronnem, Podzamcze

Zamku w Maciejowicach a także mogiła powstańców we wsi Krepa. Celem pieszego rajdu dla dzieci i młodzieży a także konkursu merytorycznego „Tadeusz Kościuszko i jego epoka” jest przede wszystkim propagowanie pamięci narodowej o bitwie maciejowickiej, oraz pamięć o bohaterze narodowym Tadeuszu Kościuszcze.

W tegorocznej edycji po raz pierwszy wzięła udział grupa młodzieży z radziejowskiego gimnazjum przy Miejskim Zespole Szkół w Radziejowie w składzie: Jakub Prośniewski, Mikołaj Gralak, Artur Rogacki, Mateusz Mularski, Anna Wendrowska oraz Mikołaj Czynn reprezentujący Zespół Szkół i Placówek w Radziejowie. Grupa młodzieży została przygotowana i wyekwipowana pod kierunkiem nauczyciela Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie – Leszka Kalickiego. Uczestnicy rajdu z Radziejowa, specjalnie na tą okazję poprzywdzielali mundury i stroje wojskowe z czasów Insurekcji Kościuszkowskiej 1794 roku, budząc powszechny szacunek i uznanie wśród uczestników, jury i władz Gminy Maciejowice. Pomimo perypetii spowodowanych podróżą do Maciejowic i małego spóźnienia (które zaważyło o punktacji) grupa młodzieży z Radziejowa zajęła III miejsce na tle 17 innych grup z innych szkół. Natomiast w konkursie pisemnym „Tadeusz Kościuszko i jego epoka”, III miejsce zajął Mikołaj Czynn reprezentujący Zespół Szkół i Placówek w Radziejowie. Można więc mówić o wielkim sukcesie i triumfie młodzieży z Radziejowa! Uczniowie z Radziejowa wśród konkurencyjnych szkół wzbudzali powszechny zachwyt, nie tylko doskonałymi strojami z epoki ale także musztrą i dyscypliną w grupie. Po zakończonym „Rajdzie Kościuszkowskim” w samych Maciejowicach odbyły się uroczystości patriotyczne pod honorowym patronatem Prezydenta RP Pana Andrzeja Dudy. Grupa młodzieży z Miejskiego Zespołu Szkół w historycznych strojach pełniła wartę honorową pod pomnikiem „Obrońców Ojczyzny 1794, 1863, 1944”, a także asystowała kompanii honorowych Wojsk Powietrznych z Dębina w apelu poległych ku czci bohaterów bitwy pod Maciejowicami. Dodatkową atrakcją dla młodzieży była możliwość zwiedzenia jedynego w Polsce Muzeum Tadeusza Kościuszki w Maciejowicach, obejrzenia wielu ciekawych eksponatów, chociażby tych znalezionych na polu bitwy.

Rajd Kościuszkowski w Maciejowicach to doskonała możliwość zwiedzenia pięknych zakątków Polski, poznania ciekawych miejsc związanych z pamięcią narodową Polaków i kultywowania dobrych tradycji, a uroczystości upamiętniających dawnych obrońców naszej ojczyzny są tego najlepszą okazją i na zawsze zapadają w pamięci.

Leszek Kalicki

Miejski Zespół Szkół w Radziejowie

Muzeum
im. T. Kościuszki
oraz
Gminny Ośrodek Kultury
w Maciejowicach

Składka serdeczne podziękowanie
dla
Miejskiego Zespołu Szkół
w Radziejowie

za udział w
XXXI Rajdzie Kościuszkowskim
08-09.X.2015r.

ORGANIZATORZY

Gminny Ośrodek Kultury
08-09.X.2015r.
w Maciejowicach

Historia opisana – ustna historia ludzi, mieszkańców

Grób rodziny Wilde

Zbliżające się dzień Wszystkich Świętych było inspiracją do napisania poniższego artykułu. Z tego też powodu postanowiłem, wraz z zaprzyjaźnionym z naszą redakcją p. Antonim Kowalkowskim, udać się na pobliski cmentarz. Ten nasz jesienny spacer miał na celu przybliżyć mojej osobie a tym samym czytelnikom Radziejowianina kilka ciekawostek historycznych. To właśnie wizyta na cmentarzu pozwoliła mi, śmiertelnikowi odkryć zapomniane postaci, które nieodłącznie były związane z Radziejowem. Dziś jestem już pewien, iż poniższy temat będzie kontynuowany, bowiem ilość treści jakie mi zaaplikowano, znacznie przewyższa pojemność tego artykułu.

Pierwszą mogiłą, obok której przeszliśmy był grób rodziny Wilde. Sama pieczara swoją majestycznością widoczna jest już z daleka. Od mojego rozmówcy dowiedziałem się, iż rodzina Wilde pochodziła z pobliskiego Bieganowa. Ród był wyznania ewangelickiego oraz był właścicielem ogromnych posiadłości ziemskie. W tym miejscu spoczywają: Jan Włodzimierz Wilde właściciel dóbr ziemskich Bieganowo (urodzony 29 stycznia 1869, zmarł 9 stycznia 1930) wraz z małżonką Elżbietą Janową Wilde z Gishnerów (urodzoną 1872 r, zmarła 1938 r). Tu także spoczywają rodzice Jana, a więc: Jan Ferdynand Wilde dziedzic folwarku Bieganowo i Szostka (urodzony 1821 r, zm. 20 maja 1893) i Marja Ma-

tylda Wilde z Grytmaherów (ur 1828 roku, zm. 29 lipca 1911) oraz jego dziadek: Jan Bogumił Wilde posesor wsi Lubomin na Kujawach (ur. 1779 r, zmarł 21 czerwca 1837 r).

Kolejną mogiłą przy której zatrzymaliśmy się był grób właścicieli ziemskich rodziny Kaczorowskich, dziedziców wsi Pruchnowo. Spoczywają tu m.in. Feliks Kaczorowski (ur. 1831 roku, zm. 11 XII 1897) oraz jego córka Maria Teresa Dowbarowicz wraz z mężem.

W pobliżu znajduje się także grób ks. Jana Brozka zmarłego w roku 1902, który przez 20 lat pełnił funkcję proboszcza radziejowskiego (od 1882 roku aż do śmierci duchownego). Mój rozmówca wspomina, iż to właśnie ksiądz Jan Brozek w roku 1892 udzielał jego mamie Weronice Jazdewskiej (później Kowalkowskiej) I Komunii Świętej.

W tej samej części cmentarza odnajdujemy, częściowo odnowiony, rodzinny grób Rudnickich, także właścicieli ziemskich. Rodzina była bardzo majątna bowiem posiadała aż 4 majątki: Biskupice, Kłonowo, Michałowo i Tarnówka. Całością zarządzało małżeństwo: dziedzic Antoni Rudnicki (ur. 1814 roku, zm. 11 XI 1889) były oficer wojsk

polskich, kawaler Orderu Virtuti Militari wraz z małżonką Józefą z Czernickich z majątku wsi Dobre. Po ich śmierci dobra te zostały podzielone na dwóch synów. Najstarszemu Mieczysławowi (ur. 26 stycznia 1852 r, zm. 13 VIII 1918r.) przypadł majątek Biskupice. Sprawował on także bardzo ważną funkcję, a mianowicie przez długi okres był sędzią gminnym. Drugi z braci Stanisław był o dwa lata młodszy (urodził się 28 V 1854 r., zm 27 VI 1928r.) również pełnił funkcję sędziego gminnego. Odziedziczył on po rodzicach dobra wsi: Michałowo, Kłonowo i Tarnówka.

Grobowiec rodziny Sierakowskich nie posiada żadnej tablicy informującej o tym kto został w nim pochowany. Wiadzę o

grób rodziny Kaczorowskich

grób ks. Jana Brozka

tym znają tylko nieliczni radziejowianie. Jest on w dość kiepskim stanie i wymaga natychmiastowej renowacji. Sama mogiła leży w bezpośrednim sąsiedztwie dwóch innych, które także należą do rodziny Sierakowskich. Podobnie jak prezentowany grobowiec- dwa sąsiednie również nie posiadają tablic informacyjnych i ich stan również wymaga remontu. Krótką infor-

grób rodziny Rudnickich

mację o tej rodzinie przekazał mi p. Antoni, który zdradził, iż byli to obszarnicy ziemscy wyznania ewangelickiego. Swoje grunta mieli w okolicach obecnego Zespołu Szkół Mechanicznych i krytej pływalni. Jak poinformował mnie pan Kowalkowski przed wojną mieszkał w Radziejowie p. Sierakowski, który z pochodzenia był Niemcem. Jak zapewnia mnie mój rozmówca wspomniany Sierakowski pozytywnie został zapamiętany przez radziejowian jako osoba, który radziejowskiego pralata ks. Franciszka Buchalskiego uwolnił z niemieckiego obozu w Piotrkowie Kujawskim. Po wyzwoleniu Radziejowa w 1945 r Sierakowski nie zamierzał opuszczać miasta. Zdawał sobie sprawę z tego, iż jako mieszkaniec pochodzenia niemieckiego będzie pod czujnym okiem nowej władzy. Twierdził jednak, że czuje się Polakiem i Radziejowinem i nigdy nie utożsamiał się z niemieckim okupantem. Pomimo to, w pierwszych tygodniach po wyzwoleniu miasta, w 1945 roku został aresztowany przez naszą rodzimą milicję i osadzony w tymczasowym obozie, który znajdował się w podwórzu na ul. Brzeskiej (obecnie sklep hydrauliczny). Aby uwiarygodnić fakt, iż aresztowano „wroga i zdrajcę” podrużono mu broń, którą rzekomo miał ukryć w popiele. Zainicjowana intryga posłużyła nowej władzy jako pretekst by wydać wyrok śmierci przez rostrzelanie. Egzekucję przez rostrzelanie wykonano w Aleksandrowie Kujawskim. We wspomnianej mogile znajduje się szczątki tylko jego małżonki, bowiem ciała p. Sierakowskiego do dnia dzisiejszego nie odnaleziono.

Prezentując historyczne postaci kierowałem się kolejnością mogił wynikającą ze szlaku spaceru, który odbyłem z p. Antonim Kowalkowskim.

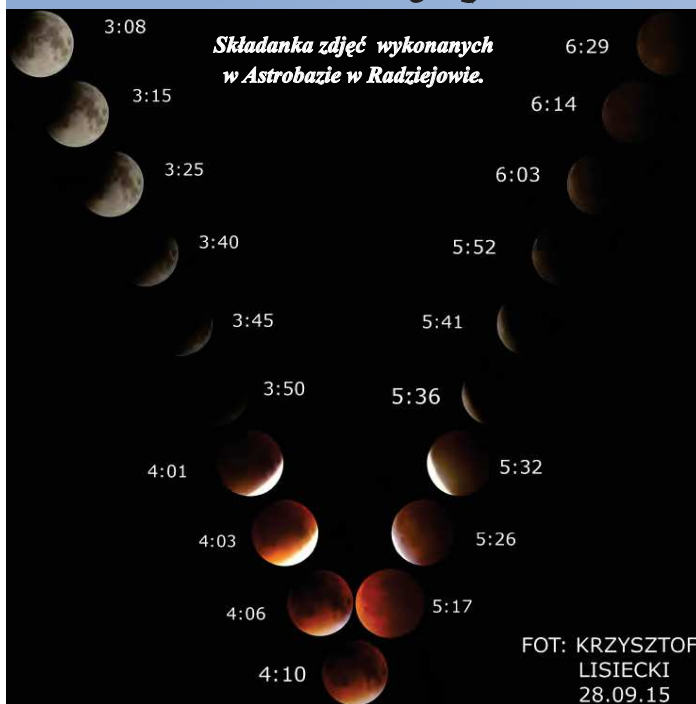
Część dalsza nastąpi ...

Spisał i sfotografował
Paweł Srubas

grób rodziny Sierakowskich

Zaćmienie Księżyca 28 września 2015

28 września tuż nad ranem nastąpiło całkowite zaćmienie Księżyca widoczne w Polsce. To piękne i rzadkie zjawisko następuje w czasie pełni, gdy Księżyc znajduje się dokładnie po przeciwnej stronie Ziemi niż Słońce i całkowicie wejdzie w tzw. stożek ziemskiego cienia. Księżyc nie staje się w trakcie zaćmienia całkowicie ciemny, ponieważ dociera do niego trochę światła rozproszonego i załamanego przez atmosferę. Atmosfera filtruje kolory (widać przy wschodzie i zachodzie Słońca). Im grubsza warstwa atmosfery tym mniej zostaje koloru niebieskiego a więcej czerwonego. Promienie docierające do Księżyca przechodzą przez grubą warstwę powietrza i dlatego nadają tarczy Księżyca kolor czerwony i stąd nazwa *krwawy Księżyc*.

Całkowite zaćmienie Księżyca obok całkowitego zaćmienia Słońca należy do najbardziej spektakularnych zjawisk na naszym niebie.

Dzieci i dorośli pasjonaci astronomii z Radziejowa i jego okolic prowadzili obserwacje tego zjawiska na ranem 28 września.

Zaćmienie było wyjątkowe, ponieważ Księżyc w tym momencie znajdował się w *perygeum*, co oznacza, że wtedy był najbliżej Ziemi, w odległości około 357000 kilometrów od naszej planety.

Dzięki położeniu Księżyca w perygeum w trakcie pełni i zaćmienia, wydawał się on man większy niż wtedy, gdy widzimy go podczas zwyczajnej pełni. Taki Księżyc zyskuje miano **Superksiężyc**. Całkowite zaćmienie Księżyca trwało 72 minuty.

W fazie maksymalnego zaćmienia, około godziny 4:47 Księżyc znajdował się 30 stopni nad zachodnim horyzontem. Była okazja do zrobienia tych wyjątkowych zdjęć (składanka wykonana przez ucznia LO w Radziejowie- Krzysztofa Lisieckiego).

Następne zaćmienie całkowite przy tak bliskim położeniu Księżyca na orbicie będziemy mogli obejrzeć dopiero w 2033 roku.

Teresa Gadzinowska

Po 40 latach znów razem

„...Upływa szybko życie, jak potok płynie czas...”

Słowa tej piosenki przychodziły, na usta kiedy po 40 latach od ukończenia Szkoły Podstawowej Nr 1 w Radziejowie spotkała się grupa absolwentów. Czuliym wzruszających słowom i gestom nie było końca.

O dobrą organizację spotkania zatroszczyły się dwie absolventki mieszkające w Toruniu – Lila Jąkalak i Renia Jarońska (oczywiście nazwiska panięskie). To one werbowały pozostałych uczestników spotkania, a byli to: Ewa Staszynska z Kuluszek, Dobrochna Radziwon obecnie mieszkająca w Niemczech, Zygmunt Janiak z Wrocławia i Jola Januszewska z Iławy. Pozostali to już mieszkańcy Radziejowa: Jola Nenczak, Iwona Jędrzejewska, Mirek Lemiech, Marek Sobieraj, Krzysztof Bykowski.

W ostatniej chwili z przyczyn osobistych nie przybyli Sławek Małecki (Ciechocinek), Ola Ochocińska (Anglia), Piotrek Świda (Warszawa), Jadzia Gralik (Warszawa). (byli na zjeździe 5 lat temu).

W programie spotkania oprócz różnych atrakcji znalazło się także zwiedzanie Astrobazy. Nie zapomniano także o zmarłych nauczycielach na grobach których zapalono lampki.

W czasie spaceru z dumą obserwowano zmieniające się pięknie nasze miasto. Nie byłoby może w tym nic dziwnego gdyby nie fakt, że zjazdy absolwentów szkół podstawowych należą do rzadkości.

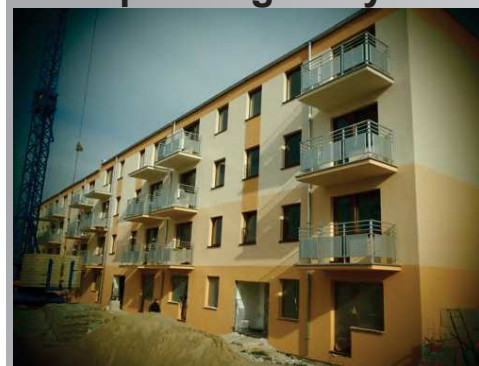

Z ogromną radością i wzruszeniem notatkę tę do publicznej wiadomości podaję, bowiem są to moim 8-letni wychowankowie.

Od pierwszej do ósmej klasy starałam się bardzo mądrze ich uczyć i z sercem wychowywać. Wiem, że efekty mojej pracy nie poszły na marne. Dają mi tego dowody opowiadając o swoim radosnym, wydajnym zawodowo życiu. Tak było i 19 września br. Pożegnaliśmy się słowami poety: „*Choć przeszłość nie powraca do nikogo, Wspomnienia nigdzie podziałć się nie mogą*”.

Alina Krupińska

Nowy blok mieszkalny prawie gotowy

W Radziejowie przy ul. Szpitalnej powstał nowy budynek wielorodzinny. Jest to pierwsza taka inwestycja w Radziejowie od 15 lat. Inwestorem jest prywatny przedsiębiorca p. Jerzy Rasala wraz z współnikiem. Jak zapewnia sam inwestor, pierwsi lokatorzy będą mogli się wprowadzać do nowych mieszkań już w grudniu br. Będą to tzw. lokale bezczynszowe- czyli każdy lokator będzie dożywotnio właścicielem mieszkania, bez możliwości eksmisji. Wszelkie opłaty wynikające z użytkowania mieszkania, właściciel będzie regulował sam we własnym zakresie.

Na sprzedaż wystawiono 56 lokali mieszkalnych o metrażu: 35m², 40m² i 44m² to lokale 2 pokojowe z aneksem kuchennym oraz mieszkania o powierzchni 48m² i 57m² to mieszkania 3 pokojowe z aneksem kuchennym. Cena sprzedaży za metr wynosi kolejno: mieszkania na parterze i na 3 piętrze po 3200 zł, natomiast lokale na pierwszym i drugim piętrze po 3300 zł.

Wszelkich dodatkowych informacji jak i oglądanie mieszkań jest możliwe codziennie na terenie placu budowy w godzinach od 8.00 do 16.00 lub pod nr telefonu: 601 67 64 61

CO DALEJ Z DWORCEM PKS?

Od początku roku mieszkańcy Miasta, ale również i przyjezdni, głównie z terenu powiatu radziejowskiego odczuwają bardzo brak dworca autobusowego. Przypomnę, że od początku lat 70 -tych do 2014 r. mogliśmy korzystać z bardzo przestronnego jak na Radziejów budynku dworca PKS. W 2014 roku KPTS S.A. (dawny PKS) - spółka Samorządu Województwa zbyła prawo (sprzedała) do większości gruntu, z budynkiem dworca (6 137 m²) firmie Inwestpol 700 spółka z o.o. za kwotę 1.100.000,00 zł.

Pozostałą część – 943 m² KPTS S.A. zostawił sobie pod budowę peronów autobusowych (których do tej pory nie ma!).

W nowym budynku „Dworca autobusowego wraz z powierzchnią handlowo usługową” znajduje się 95 m² – powierzchnia dworca – które miał

wykończyć i użytkować KPTS S.A. (dawny PKS), czego do tej pory nie zrobił. Właściciel – spółka Inwestpol 700 odzyskał od KPTS S.A. wymiennie 95 m² od 15 października i przystępuje do wykończenia tej części dworcowej.

Możemy liczyć, że pod koniec listopada ta część będzie gotowa. W celu zabezpieczenia potrzeb mieszkańców powiatu, jest pewne porozumienie pomiędzy gminami i powiatem radziejowskim, a także KPTS S.A. oraz właścicielem budynku, które umożliwi korzystanie z tych pomieszczeń podróznym. Na pewno nie jest tak, że samorząd ze spokojem patrzy jak przedsiębiorcy KPTS-u S.A. do prowadzenia transportu publicznego, za przystanek wystarcza słupek i tabliczka. Tylko z inicjatywy miasta tam stoi przenośna toaleta...

Sprawozdanie z ostatnio realizowanych inwestycji

Budowa linii oświetlenia ulicznego w ulicy Górczyńskiego w Radziejowie

W marcu 2015 r. zakończono zadanie, w wyniku którego wykonano linię kablową oświetlenia ulicznego w ulicy Górczyńskiego wraz z 6 szt. słupów oświetleniowych. Wykonawcą zadania był Zakład Instalacji Elektrycznych Janusz Kołodziejski, ul. Kwiatowa 8, 88-200 Radziejów. Całkowity koszt przedsięwzięcia 22 732 zł.

Budowa parkingu przy ulicy Szkolnej w Radziejowie

W lutym 2015 r. Miasto w drodze przetargu nieograniczonego wyłoniło wykonawcę zadania „Budowa parkingu przy ulicy Szkolnej w Radziejowie”. Wykonawca - P.P.H.U. SZEWBUD Ryszard Szewczyk z Inowrocławia. Prace polegały na budowie zatoki postojowej z kostki polbruk na 16 stanowisk, w tym jedno stanowisko dla pojazdu osoby niepełnosprawnej, budowie chodnika z kostki polbruk, urządzeniu zieleni oraz oznakowaniu pionowym i poziomym. Całkowity koszt przedsięwzięcia 68 tys. złotych.

Zagospodarowanie terenu wokół budynków mieszkalnych przy ul. 1-go Maja w Radziejowie

Również w lutym 2015r., także w drodze przetargu nieograniczonego wyłonił wykonawcę robót budowlanych związanych z realizacją inwestycji „Zagospodarowanie terenu wokół budynków mieszkalnych przy ul. 1-go Maja w Radziejowie”. Najkorzystniejsza oferta złożona została także przez P.P.H.U. SZEWBUD Ryszard Szewczyk z Inowrocławia. Prace polegały na przebudowie i remoncie nawierzchni istniejących dróg wewnętrznych, utwardzeniu nawierzchni kostką polbruk, wykonaniu pasów przy budynkach z kostki polbruk, humusowaniu i obsianiu trawą, regulacji urządzeń obcych i robotach wykończeniowych. Całkowity koszt przedsięwzięcia 110 tys. złotych.

Przebudowa dróg gminnych wraz z budową i przebudową chodników oraz parkingów

Kolejny przetarg nieograniczony rozstrzygnięty w lutym 2015 roku dotyczył zadania „Przebudowa dróg gminnych wraz z budową i przebudową chodników oraz parkingów”. Wyłonionym wykonawcą został Zakład Usług Drogowych Marek Smorczyński, Olsza 3, 88-300 Mogilno. Zakres robót budowlanych przewidzianych do realizacji na osiedlu mieszkaniowym zlokalizowanym przy ulicy Objędnej w Radziejowie obejmuje: przebudowę jezdni, chodników oraz parkingów, oznakowanie pionowe i poziome, roboty wykończeniowe. Całkowity koszt przedsięwzięcia 360 310,00 zł.

Należy także zaznaczyć, że z uwagi na ujawnione podczas odbioru usterki miasto potrąciło Wykonawcy z wynagrodzenia kwotę w wysokości 70 000,00 zł tytułem należycie wykonanego zadania.

Budowa oświetlenia ulicznego na osiedlu mieszkaniowym przy ul. Objędnej

Inwestycje tą zrealizowano jako uzupełnienie zadania „Przebudowa dróg gminnych wraz z budową i przebudową chodników oraz parkingów”. Wykonawcą przedsięwzięcia był Zakład Instalacji Elektrycznych Janusz Kołodziejski, ul. Kwiatowa 8, 88-200 Radziejów a zakres robót obejmował budowę kablowej linii oświetleniowej wraz z 7 szt. słupów oświetleniowymi. Całkowity koszt przedsięwzięcia koszt 25 tys. złotych

Przebudowa chodnika w ulicy 20-go Stycznia

Zakres robót budowlanych obejmował: przebudowę chodnika z kostki brukowej typu polbruk na odcinku od Sosnowej do ul. Wyzwolenia w tym: przebudowę zjazdów, wymianę obrzeży i krawężników, roboty wykończeniowe. Zadanie zrealizował firma SERVICE-NET Mariusz Kiełpiński, 62-235 Trzemeszno 4/1. Całkowity koszt przedsięwzięcia 16 359,00 zł

Sala gimnastyczna

„Budowa hali sportowej w Radziejowie przy Miejskim Zespole Szkół” (uprzednio prowadzone jako zadanie „Budowa Sali gimnastycznej w Radziejowie”). Dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 698 000,00 zł. Wykonawca firma GIRDER Sp. z o. o. z Włocławka. Całkowity koszt przedsięwzięcia 2,5 mln zł

Utwardzenie placu pod boisko sportowe przy ul. 1-go Maja w Radziejowie

Również w drodze rozszania cenowego wybrano firmę BUDMAR Marek Siembab, ul. Polna 8k/4, 87-100 Toruń, która wykonała ww. zadanie. Zakres robót obejmował utwardzenie placu pod boisko sportowe z kostki polbruk, kolorowej, beżowej o powierzchni 426 m², zamontowano kosze do koszykówki oraz bramki do gry w piłkę nożną. Całkowity koszt przedsięwzięcia 48 904,00 zł

Budowa sieci wodociągowej w ulicy Sportowej w Radziejowie

W maju 2015r. został ogłoszony przetarg nieograniczony na roboty budowlane pn. „Budowa sieci wodociągowej w ulicy Sportowej w Radziejowie”. Wykonawcą zadania zostało Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej EMPEGIEK Sp.

z o. o. z Radziejowa. Wartość zadania po przetargu to 144 tys. zł brutto.

W najbliższych dniach nastąpi odbiór zadania i ustalenie całkowitych kosztów końcowych, które nie powinny odbiegać od tych określonych w przetargu.

Budowa parkingu przy ul. Chopina w Radziejowie

Gmina Miasto Radziejów uczestniczyła w realizacji zadania „Budowa parkingu przy ul. Chopina w Radziejowie”. Dzięki tej inwestycji został wybudowany parking na 10 stanowisk przy bloku położonym przy ul. Chopina 4. Część kosztów przedsięwzięcia została pokryta z budżetu Radziejskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Zadanie zostało wykonane przez firmę BUDMAR Marek Siembab, ul. Polna 8k/4, 87-100 Toruń. Całkowity koszt przedsięwzięcia 45 tysięcy zł, Gmina Miasto Radziejów 25 000 zł, RTBS Sp. z o. o. 20 tysięcy zł

Budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych do budynku Miejskiego Zespołu Szkół

Wykonawcą przedmiotowego zadania wyłonionym w procedurze rozeznania cenowego został Zakład Ogólnobudowlany LEWBUD Eugeniusz Lewandowski, Człowo 106B, 88-200 Radziejów. W wyniku realizacji inwestycji wybudowany został podjazd dla niepełnosprawnych do budynku B Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie. Całkowity koszt przedsięwzięcia 32 916,00 zł.

Przebudowa chodnika w ulicy Ogrodowej

W rozstrzygnięty w lipcu 2015 roku przetargu wyłoniono wykonawcę – firmę DAR TRANS WYKOP Dariusz Grzeskowiak, Sójkowo 9, 88-100 Inowrocław. Zakres robót budowlanych obejmował: przebudowę chodnika z kostki brukowej typu polbruk na długości ok. 200 mb, przebudowę zjazdów, wymianę obrzeży i krawężników, roboty wykończeniowe. Wykonawca zaoferował wykonanie zadania za kwotę 36 310,00 zł

Rozbudowa placu zabaw przy ul. Chopina w Radziejowie

W bieżącym roku miasto dokonało rozbudowy placu zabaw przy ul. Chopina. W ramach inwestycji wybudowano tzw. Tyrolkę, karuzelę i powiększono ogrodzenie placu zabaw. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł ok 15 tys.

Uroczyste otwarcie hali sportowej im. F. Malinowskiego - 9 października 2015

fol. Jarosław Tomczak